

Politika hodnocení

PRIGO, základní škola

Poslání IB

Cílem organizace International Baccalaureate je rozvíjet zvědavé, zasvěcené a empatické mladé lidi, kteří pomáhají vytvářet lepší, poklidný svět díky mezikulturnímu pochopení a respektu. IBO spolupracuje se školami, vládami a mezinárodními organizacemi a společně vytváří náročný program mezinárodní úrovně a rigorózního hodnocení.

Program podporuje studenty na celém světě, aby se stali aktivními, empatickými a celoživotními studenty, kteří chápou ostatní, navzdory jejich odlišnostem.

1. Premise

Přístup k hodnocení v PRIGO, základní škole je v souladu s posláním školy, jímž je podporovat zodpovědné a samostatné žáky, kteří dokáží uplatnit své znalosti v globálním kontextu. Politika hodnocení je v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

Pro žáky, učitele i rodiče představuje hodnocení důležitý nástroj – informuje o průběhu vzdělávání, podporuje cílené vedení výuky, pomáhá rozpoznat vzdělávací potřeby a zároveň dává možnost ocenit dosažený růst.

Na PRIGO, základní škole vycházíme z přesvědčení, že:

- hodnocení je nepřetržitý proces shromažďování, analýzy, reflexe a využívání důkazů o učení žáků za účelem dalšího rozvoje výuky,
- do hodnocení vstupují učitelé i žáci prostřednictvím společného sledování, zaznamenávání, vyhodnocování, sdílení a úprav učení,
- žáci se aktivně zapojují do hodnocení a reflexe vlastního učení, využívají zpětnou vazbu od spolužáků i učitelů a na jejím základě plánují další kroky,
- rozvoj kultury hodnocení předpokládá, že všichni členové vzdělávací komunity si postupně osvojují potřebné hodnotící dovednosti,
- vzdělávací cíle a kritéria úspěchu jsou vytvářena společně a jsou jasně komunikována,
- hodnocení se zaměřuje jak na výsledky učení, tak na samotný proces,
- pojetí hodnocení se opírá jak o pohled zpět (na dosažené výsledky), tak o pohled dopředu (na plánování dalšího učení).

Efektivní hodnocení má tyto charakteristiky:

- je autentické: propojuje učení s reálným životem a podporuje tak aktivní zapojení žáků,
- je srozumitelné a konkrétní: jasně vymezuje cíle učení, kritéria úspěchu i postupy, které žáci používají,
- je rozmanité: využívá více nástrojů a strategií, aby vznikl co nejuplněnější obraz o učení žáků,
- podporuje rozvoj: sleduje individuální pokrok každého žáka, místo aby je vzájemně porovnávalo,
- využívá spolupráce: do procesu hodnocení zapojuje jak učitel, tak samotní žáci,
- je založeno na dialogu: probíhá prostřednictvím pravidelných rozhovorů o učení a jeho výsledcích,
- směřuje dopředu: poskytuje zpětnou vazbu k aktuálnímu učení a zároveň ukazuje další kroky, které žáka posunou dál.

2. Základy, způsob hodnocení a klasifikace žáků

2.1 Klasifikační období a klasifikační stupnice

1. Klasifikačním obdobím je 1. a 2. pololetí školního roku.
2. Hodnocení žáků se v 1., 2. a 3. ročníku provádí slovně a grafickými symboly, klasifikace slovně. Žáci 4. a 5. ročníku jsou hodnoceni známkou i slovně, klasifikováni známkou. Žáky se speciálně vzdělávacími potřebami vzdělávajícími se podle individuálního vzdělávacího plánu lze dle doporučení školského zařízení společně se žádostí zákonného zástupce hodnotit a klasifikovat slovně ve všech ročnících.
3. Klasifikace žáka v jednotlivých předmětech a na vysvědčení je vyjádřena klasifikačním stupněm.
 - 1 výborný
 - 2 chvalitebný
 - 3 dobrý
 - 4 dostatečný
 - 5 nedostatečný
4. Klasifikace chování žáka na vysvědčení je prováděna třemi klasifikačními stupni:
 - 1 velmi dobře
 - 2 uspokojivé
 - 3 neuspokojivé
5. Klasifikační stupeň se při hodnocení chování a povinných předmětů v 1., 2. a 3. roč. vyjadřuje slovně, ve 4. – 5. roč. číslicí.

2.2 Metody získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci žáka a pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáka

a. *Metody získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci žáka:*

- soustavné diagnostické pozorování žáka,
- soustavné sledování výkonu žáka a jeho připravenosti do výuky,
- různé druhy zkoušek (ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové),
- analýza výsledků činnosti žáka,
- konzultace s ostatními vyučujícími, dle potřeby i PPP či SPC a lékaře,
- rozhovory s žákem a zákonnými zástupci žáka.

b. *Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků:*

- učitel musí mít dostatek podkladů pro hodnocení a klasifikaci žáka,
- učitel žákovi oznamuje výsledek každé klasifikace a zdůrazňuje silné i slabé stránky jeho výkonu,
- při ústním zkoušení oznamuje učitel žákovi výsledek klasifikace ihned, výsledek písemných zkoušek a prací, grafických prací, praktických a pohybových činností sděluje nejpozději do 14 dnů,
- kontrolní práce si učitel rozvrhne rovnoměrně na celý školní rok,

- třídní učitel konzultuje s ostatními vyučujícími ve třídě psaní kontrolních prací za účelem nehmotnění se kontrolních prací v jeden den,
- na prvním stupni mohou psát žáci celou vyučovací hodinu 1 kontrolní práci denně, na druhém stupni dvě,
- kontrolní a písemné práce se doporučují psát častěji v kratším rozsahu cca 20-25 min,
- učitel si vede evidenci o každé klasifikaci žáků a tuto rovněž zapisuje žákům do žákovské knížky, u žáků v 1. - 3. roč. je možno do deníčku.

1. Při hodnocení a klasifikaci žáka uplatňuje vyučující přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi, přihlíží k věkovým zvláštnostem žáků i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
2. Hodnocení průběhu výsledků vzdělávání a chování je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné, doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků.
3. Hodnocení a klasifikace v jednotlivých předmětech (známkou i slovně) vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů stanovených školním vzdělávacím programem.
4. Žáky v 1., 2. a 3. ročníku hodnotíme grafickými symboly v podobě razítek, samolepek apod., které učitel otiskne či nalepí apod. do žákovské knížky, popř. deníčku žáka, doprovázenými slovním hodnocením. Hodnocení grafickými symboly doprovázené slovním hodnocením zaznamenává učitel z každého předmětu žákům do žákovské knížky či deníčku průběžně, minimálně 1x za měsíc.
5. Aby byl žák 4. - 5. ročníku klasifikován, musí mít měsíčně alespoň:
 - 4 známky v průměru z předmětů: český jazyk a literatura, matematika,
 - 3 známky v průměru z předmětů: anglický jazyk, přírodověda, vlastivěda, zeměpis, přírodopis,
 - 2 známky v průměru z předmětů: hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, informatika a multimediální technika.
6. Třídní učitel zapíše číselné známky (v 1., 2. a 3. roč. slovně) v jednotlivém klasifikačním období do katalogového listu, podklady ke klasifikaci si vyžádá od příslušných vyučujících daného předmětu.
7. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušný předmět. V případě, že předmět vyučuje více vyučujících, na stupni klasifikace se společně dohodnou.
8. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (např. v léčebném zařízení) přihledne vyučující ke známkám žáka, které při svém pobytu během tamější výuky získal.
9. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a výsledky žáka, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Výsledná známka klasifikace musí odpovídat známkám, které žák získal během klasifikačního období. Stupeň prospěchu klasifikace za klasifikační období se nestanovuje dle průměru známek.
10. Učitel je povinen informovat zákonného zástupce žáka o hodnocení a klasifikaci žáka kromě žákovské knížky či deníčku na individuálních konzultacích, v konzultačních hodinách, při zaostávání žáka v učení průběžně v konzultačních hodinách či jiných dohodnutých pohovorech.
11. Na konci klasifikačního období hodnotí učitel společně s žákem průběh jeho výkonu.
12. Vyučující nehodnotí a neklasifikuje žáka ihned po návratu do školy po nemoci, poskytne mu přiměřený čas k doplnění učiva.
13. Učitel hodnotí a klasifikuje pouze probrané učivo.
14. Před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k jeho naučení, procvičení a osvojení.
15. Při hodnocení a klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka, příp. k diagnostikované specifické poruše chování.

16. V případě distančního vzdělávání, realizovaného na základě krizových a mimořádných opatření či v době karantény, hodnotíme žáky především slovně s užitím formativního hodnocení. Žákům poskytujeme zpětnou vazbu, která by měla být zároveň motivací pro jejich další činnost. Při hodnocení bereme v úvahu rozsah a obsah výuky, který může být po dobu distančního vzdělávání snížený. U žáků 4. – 5. ročníku je možno dle uvážení učitele i známkovat. Počty známek definované v odst. 5 nejsou při klasifikaci za klasifikační období, během kterého bylo distanční vzdělávání realizováno, požadovány.
17. Případy zaostávajících žáků v učení se projednávají v každém čtvrtletí na pedagogické radě.
18. Hodnotit práci žáka je možno i bodově nebo procentuálně.
19. Při dlouhodobé absenci učitele předá vyučující podklady pro klasifikaci zastupujícímu učiteli, ten je po návratu vyučujícího předá zase zpět.
20. Při ukončení pracovního poměru během školního roku je učitel povinen předat záznamy o klasifikaci řediteli školy.

2.3 Slovní hodnocení – Aspekty pro stanovení klasifikace žáka se speciálně vzdělávacími potřebami na vysvědčení a slovní hodnocení odpovídající stupni klasifikace

a. Zvládnutí učiva stanoveného školním vzdělávacím programem

- 1 - výborný - učivo ovládá bezpečně, má jej osvojeno
- 2 - chvalitebný - učivo ovládá, dělá drobné chyby
- 3 - dobrý - učivo ovládá, ale dělá výrazné chyby
- 4 - dostatečný - v učivu má značné mezery, nemá je osvojeno
- 5 - nedostatečný - učivo neovládá

b. Úroveň myšlení

- 1 - výborný - žák je pohotový, bystrý, výborně chápe souvislosti
- 2 - chvalitebný - žák uvažuje celkem samostatně
- 3 - dobrý - žák myslí méně samostatně
- 4 - dostatečný - žák zvládá odpovídat pouze na návodné otázky, chybí samostatnost v myšlení
- 5 - nedostatečný - žák nezvládá odpovídat ani na návodné otázky

c. Úroveň vyjadřování

- 1 - výborný - žák se vyjadřuje výstižně a přesně
- 2 - chvalitebný - žák se vyjadřuje celkem výstižně, dělá drobné nepřesnosti
- 3 - dobrý - žák se vyjadřuje nepřesně
- 4 - dostatečný - žák vyjadřuje své myšlenky s velkými obtížemi, chybí výstižnost i přesnost
- 5 - nedostatečný - žák nedokáže své myšlenky vyjádřit

d. Úroveň aplikace vědomostí v praxi

- 1 - výborný - žák pracuje samostatně, s jistotou, užívá svých vědomostí spolehlivě a uvědoměle
- 2 - chvalitebný - žák pracuje samostatně s menší jistotou, užívá svých vědomostí, dopouští se drobných chyb
- 3 - dobrý - žák řeší s užitím svých částečných vědomostí úkoly s pomocí učitele, dopouští se chyb
- 4 - dostatečný - žák se dopouští výrazných chyb, stěží vyřeší úkol s učitelskou pomocí

5 – nedostatečný – žák nevyřeší úkol ani s pomocí učitele

e. *Píle a zájem o učení*

1 – výborný – žák je aktivní, učí se svědomitě, o učení jeví zájem

2 – chvalitebný – žák je většinou aktivní, učí se pravidelně, o učení jeví menší zájem

3 – dobrý – žák se učí, o učení jeví malý zájem, potřebuje podněty, je proměnlivě aktivní

4 – dostatečný – žák je spíše pasivní, málo se učí, o učení nejeví zájem, potřebuje výrazné podněty

5 – nedostatečný – žák je pasivní, neučí se, o učení se nezajímá, podněty jsou neúčinné

1. Při přestupu žáka klasifikovaného slovně na střední či jinou školu převede škola na žádost zákonného zástupce žáka či žádost školy, kam žák nastoupí, slovní hodnocení do klasifikace.
2. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje i zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případnému neúspěchu a jak jej překonávat.
3. Žák 4. – 5. ročníku se speciálně vzdělávacími potřebami, jehož zákonný zástupce nepožádal o slovní hodnocení, je s přihlédnutím k jeho poruše hodnocen a klasifikován známkou.

2.4 Kritéria hodnocení

a. *Kritéria pro hodnocení v předmětech teoretického zaměření (matematika, český jazyk a literatura, cizí jazyk, přírodověda, vlastivěda, prvouka)*

- ucelenost, přesnost, trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů,
- kvalita a rozsah získaných dovedností,
- schopnost uplatnění osvojených poznatků a dovedností při řešení určitého problému, teoretických i praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, logické uvažování, samostatnost a tvořivost,
- odborná, věcná a jazyková správnost ústního i písemného projevu, přesnost, výstižnost, pochopení, reprodukce,
- kvalita výsledků činnosti,
- osvojení metod učení, schopnost samostudia.

b. *Kritéria pro hodnocení v předmětech výchovného zaměření (hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova)*

- samostatnost projevu, tvořivost, kreativita,
- schopnost využít zkušenosti, osvojení potřebných vědomostí, dovedností, činností a jejich následná aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatnění ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem, jeho zájem o ně,
- estetické vnímání,

- aktivita v diskusích, zapojení se do činností,
- přiměřený všeobecný přehled o dění,
- péče o své zdraví.

c. *Kritéria hodnocení v předmětech praktického zaměření (informatika a multimediální technika, pracovní činnosti)*

- vztah k práci a k praktickým činnostem,
- zdravotní stav žáka, všeobecnou tělesnou zdatnost, výkonnost, péče o vlastní zdraví,
- kvalita vědomostí a výsledků činnosti,
- organizace vlastní práce, udržování pořádku a čistoty na pracovišti,
- osvojení praktických návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, kreativita v praktických činnostech,
- dodržování BOZP,
- péče o životní prostředí,
- obsluha a údržba pomůcek, náradí, nástrojů, měřidel a jiných zařízení používaných ve výuce.

Při naplňování národních požadavků na hodnocení škola zároveň uplatňuje principy IB, které kladou důraz na pokrok, reflexi a aktivní zapojení žáků do všech hodnoticích procesů.

2.5 Celkové hodnocení žáka

1. Za každé pololetí se žákovi vydává vysvědčení. Za první pololetí je možno žákovi vydat výpis vysvědčení.
2. Na vysvědčení (či výpise vysvědčení) se v obou klasifikačních obdobích uvádí celkové hodnocení žáka, a to:
 - prospěl s vyznamenáním – žák není v žádném předmětu klasifikován stupněm horším než chvalitebným, průměr ze všech předmětů nemá horší než 1,5 a jeho chování je velmi dobré
 - prospěl – žák není v žádném předmětu klasifikován stupněm nedostatečným
 - neprospěl – žák je alespoň v jednom předmětu klasifikován stupněm nedostatečným
 - nehodnocen – nelze-li žáka hodnotit z některého nebo ze všech předmětů v 1. nebo v 2. pololetí ani v náhradním termínu
3. Žák není v 1. klasifikačním období hodnocen tehdy, pokud jej nebylo možno hodnotit nejpozději do 2 měsíců od skončení 1. pololetí
4. V 2. klasifikačním období musí být hodnocení žáka provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku, přičemž žák v období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje nejbližší vyšší ročník, příp. znovu devátý ročník.
5. Celkovému hodnocení žáka odpovídá i patřičné slovní hodnocení.
6. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci roku prospěl ze všech předmětů, příp. byl z některého předmětu uvolněn.
7. Do vyššího ročníku postoupí i neprospívající žák, který již opakovl ročník, přičemž ročník je možno opakovat 1x na prvním stupni a 1x na druhém stupni.

8. Žák opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl či nemohl být hodnocen.
9. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl či nemohl být hodnocen, povolit na žádost zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
10. Má-li zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může nejpozději do 3 dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka.
11. Kopie vysvědčení se slovním hodnocením se zakládá do katalogového listu žáka.
12. Pokud žák neprospěl z 1 – 2 předmětů, je mu umožněno vykonat opravnou zkoušku, a to nejpozději do 2 měsíců po skončení období, za které byl klasifikován nedostatečně.
13. Vysvědčení vyplní třídní učitel na předepsaném tiskopise podle platných pokynů MŠMT pro vyplňování vysvědčení.
14. Dokladem o získání základní vzdělání je vysvědčení o úspěšném ukončení 9. ročníku. Toto vysvědčení je opatřeno doložkou o získání stupně základního vzdělání.

2.6 Implementace výstavy PYP

1. Všichni žáci prokáží upevnění svých znalostí a dovedností prostřednictvím závěrečné výstavy PYP.
2. Závěrečná výstava PYP představuje vyvrcholení studia, na závěrečné výstavě PYP žáci prezentují své porozumění transdisciplinárním tématům a klíčovým konceptům.
3. Škola poskytuje žákům strukturované vedení, mentorské vedení a hodnotící kritéria, která podporují jejich výzkumné, badatelské a prezentační dovednosti.
4. Klíčovými prvky procesu přípravy a realizace závěrečné výstavy jsou reflexe a vzájemná zpětná vazba. Tento přístup podporuje rozvoj spolupráce, sebereflexe a dalších dovedností potřebných pro celoživotní učení.

3. Sebehodnocení žáků

1. Vyučující vytvářejí vhodné prostředí a příležitosti k objektivnímu sebehodnocení žáka.
2. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
3. Chyba je přirozená součástí procesu učení a prostředek učení. Pedagogičtí pracovníci o chybě se žáky mluví, žáci mají možnost některé své práce sami opravovat.
4. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit, co se mu daří, co mu ještě nejde, jaké má rezervy a jak bude pokračovat dál.
5. Žák by měl být veden k posouzení úrovně svých kompetencí, a to:
 - schopnost přímé aplikace získaných vědomostí,
 - schopnost orientace v problému,
 - schopnost žáka prosadit se při společné práci s ostatními žáky,
 - schopnost samostatné prezentace svých znalostí (mluvenou i psanou formou),
 - schopnost výběru,
 - schopnost využívání mezipředmětových vztahů,
 - schopnost pochopení uplatnění práv a vykonávání povinností,
 - schopnost aplikace etických principů v praxi,
 - schopnost své role v kolektivu.
6. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

4. Zpětná vazba

1. Škola poskytuje žákům i jejich rodičům včasnou a konstruktivní zpětnou vazbu, která slouží k informování o učení a k jeho zlepšení.
2. Učitelé pravidelně vedou neformální individuální rozhovory s žáky, během nichž je informují o jejich pokroku, hodnocení a případných nesplněných průběžných či závěrečných úkolech.
3. Učitelé rovněž pravidelně pořádají neformální setkání s rodiči, na nichž poskytují zpětnou vazbu o pokrocích žáka, jeho silných i slabých stránkách.
4. Zpětná vazba má různé podoby – od ústních rozhovorů a písemných komentářů až po vrstevnické hodnocení a sebehodnocení. Učitelé využívají formativní strategie, jako jsou sebereflexe nebo rozhovory o stanovování cílů, aby žáci převzali aktivní roli ve svém učení.
5. Zpětná vazba je konkrétní, praktická a v souladu se vzdělávacími cíli, aby byl zajištěn trvalý pokrok v učení.

5. Zaznamenávání pokroku žáků

1. Škola uplatňuje systematický způsob zaznamenávání pokroku žáků, který je v souladu s filozofií hodnocení IB PYP.
2. Učitelé dokumentují výsledky žáků prostřednictvím portfolií a vysvědčení, které zachycují nejen akademický rozvoj, ale také rozvoj mezipředmětových dovedností. Tento způsob zaznamenávání zajišťuje, že hodnocení poskytuje smysluplné informace o vzdělávací cestě každého žáka a pomáhá učitelům plánovat individuální podporu.
3. Veškeré studijní výsledky jsou archivovány po dobu aktuálního školního pololetí. Vysvědčení se uchovávají po dobu 10 let.

6. Analýza dat

1. Škola systematicky shromažďuje a analyzuje data z hodnocení s cílem zlepšovat výuku a proces učení.
2. Učitelé pravidelně vyhodnocují výsledky hodnocení, aby identifikovali trendy v učení, silné stránky žáků i oblasti, které vyžadují další rozvoj.
3. Týmové porady a profesní rozvojové aktivity jsou zaměřeny na rozhodování podložené daty, aby výukové strategie co nejlépe reagovaly na potřeby žáků. Analýza výsledků hodnocení zároveň podporuje diferencovanou výuku a cílené poskytování podpory jednotlivým žákům.